

Sygn. akt VU 308/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

25 marca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : sekretarz sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu 25 marca 2022 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy E. K.

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania E. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 6 września 2021 roku

sygn. (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 5 do 13 lutego 2018 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej i zwalnia ubezpieczoną z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego.

Sygn. akt V U 308/21

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 września 2021 roku, znak (...) nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej E. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 5 do 13 lutego 2018 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku za ww. okres w kwocie 531,54 zł wraz z odsetkami od dnia doręczenia decyzji do dnia zwrotu kwoty. Organ rentowy wskazał, iż ubezpieczona wykorzystwała okres niezdolności do pracy niezgodnie z przeznaczeniem świadcząc pracę na rzecz Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w R..

Od powyższej decyzji ubezpieczona złożyła odwołanie w którym przyznała, iż faktycznie świadczyła pracę na rzecz Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w R. jednakże podkreśliła, iż było to w ostatnim dniu zwolnienia w godzinach wieczornych, a czynności te były niezbędne z uwagi na bezpieczeństwo publiczne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia. Nadto, wniósł o zwrot kosztów procesu.

Sąd ustalił co następuje:

Od 1 kwietnia 2009 roku ubezpieczona E. K. prowadzi działalność gospodarczą GABINET (...) E. K. w R. i z tego tytułu podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

W okresie od 5 do 13 lutego 2018 ubezpieczona przebywała na zwolnieniu lekarskim z powodu ostrego zapalenia oskrzeli. Zwolnienie na zawierało adnotacji, że pacjent „nie może chodzić”.

13 lutego 2018 roku około godziny 18:00 ubezpieczona otrzymała telefon od właściciela kurnika w miejscowości P. z prośbą o wystawienia świadectwa zdrowia na transporty kur do rzeźni. Ubezpieczona była jedyną osobą, która mogła w tym dniu wystawić takie świadectwo. W przypadku odmowy, właściciel kurnika musiałby zainicjować procedurę z udziałem Powiatowego Lekarza Weterynarii. Wystawianie tego rodzaju świadectw podlega restrykcjom – może je wystawić jedynie weterynarz uprawniony przez Powiatowego Lekarza Weterynarii. Ubezpieczona sprawdziła stan zwierząt 13 lutego 2018 roku w godzinach od 19:00 do 19:30. Załadunki zwierząt odbywają 1-2 razy w miesiącu. Kury muszą być wywożone nocą, by zmniejszyć stres. Nie można dopuścić do obrotu żywności, która nie została uprzednio zbadana przez lekarza. Za zbadanie wówczas zwierząt ubezpieczona otrzymała niewysokie wynagrodzenie. Od 14 lutego 2018 roku ubezpieczona podjęła wykonywanie normalnie usług w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Dowód: akta organu rentowego:

- zestawienie zaświadczeń ubezpieczonej,
- pismo Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w R. z 21.07.2021r.,
- decyzja ZUS z 6.09.2021r. wraz z protokołem

przesłuchanie ubezpieczonej k.14v.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów oraz z przesłuchania ubezpieczonej, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące oraz rzeczowe.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2014 r., poz. 159 j.t. ze zm.) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Jednakże, zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego sporadyczna, incydentalna lub wymuszona okolicznościami sprawy aktywność zawodowa może usprawiedliwiać zachowanie prawa do zasiłku chorobowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2021 roku sygn. akt I USK 146/21, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 2021 roku I USK 90/21).

Tylko wykonywanie czynności ubocznych w stosunku do czynności realizowanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, mające charakter incydentalny, wymuszony okolicznościami i niezarobkowy, może zostać uznane na gruncie art. 17 ust. 1 ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa za nieimplikujące utratę prawa do zasiłku chorobowego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2021 roku sygn. akt III USK 90/21).

Jak stanowi przepis art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 j.t. ze zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy systemowej, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, ubezpieczona w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonała jednorazowo czynność na zlecenie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w R.. Odkonano to wieczorem ostatniego dnia jej zwolnienia lekarskiego (tj. w godzinach w których nie świadczy normalnie usług w ramach prowadzonej działalności) i nie wpłynęło to na jej stan zdrowia. Następnego dnia ubezpieczona podjęła normalne czynności w ramach swojej działalności gospodarczej. Czynność dokonaną w dniu 13.02. 2018 r. należy uznać za incydentalną . Nadto, czynności te trwały około pół godziny za co ubezpieczonej wypłacono niewielkie wynagrodzenie w stosunku do dochodu otrzymywanego przez nią w ramach prowadzonej działalności. Co więcej, w ocenie Sądu czynności podjęte przez ubezpieczoną były niewątpliwie wymuszone okolicznościami, bowiem ubezpieczona jako jedyna na tym obszarze posiadała stosowne uprawnienia do wydania świadectwa potrzebnego do wywozu kur. Nie można dopuścić do obrotu drobiu, którego mięso nie zostało uprzednio zbadane przez lekarza weterynarii . Wobec powyższego należy przyjąć, że ubezpieczona działała również w ochronie dobra publicznego.

Reasumując należy uznać, iż wieczorem 13 lutego 2018 roku ubezpieczona wykonywała czynność niecodzienną w stosunku do czynności realizowanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, a jednocześnie czynność ta miała charakter incydentalny, wymuszony okoliczności, a zatem należy ją uznać za działania relewantnie neutralne względem art. 17 ust. 1 ustawy z 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W konsekwencji ubezpieczona nie utraciła prawa do zasiłku chorobowego za okres wskazany w decyzji.

Ubezpieczonej nie można także przypisać złej woli czy świadomego wprowadzenia w błąd. Ubezpieczona nie oświadczyła nieprawdy, nie przemilczała żadnej okoliczności. Nie sposób przyjąć, że krótkotrwałe zbadanie zwierząt w ostatnim dniu zwolnienia (wieczorem), mogło wpłynąć negatywnie na proces leczenia ubezpieczonej, zwłaszcza, że 14 lutego 2018 roku wróciła do pracy. Nadto, ze zwolnienia lekarskiego nie wynikało, by ubezpieczona musiała leżeć. Wobec tego należy uznać, że nie zaistniała żadna z przesłanek utraty prawa do zasiłku, wypłacone świadczenie jest świadczeniem należnym i bezpodstawnie jest żądanie jego zwrotu. Na marginesie Sąd wskazuje, że organ rentowy nie podjął próby dowodzenia swych twierdzeń, chociaż to na nim spoczywał ciężar dowodowy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd działając na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 5 do 13 lutego 2018 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej i zwolnił ubezpieczoną z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego.

Sędzia Wiesław Jakubiec